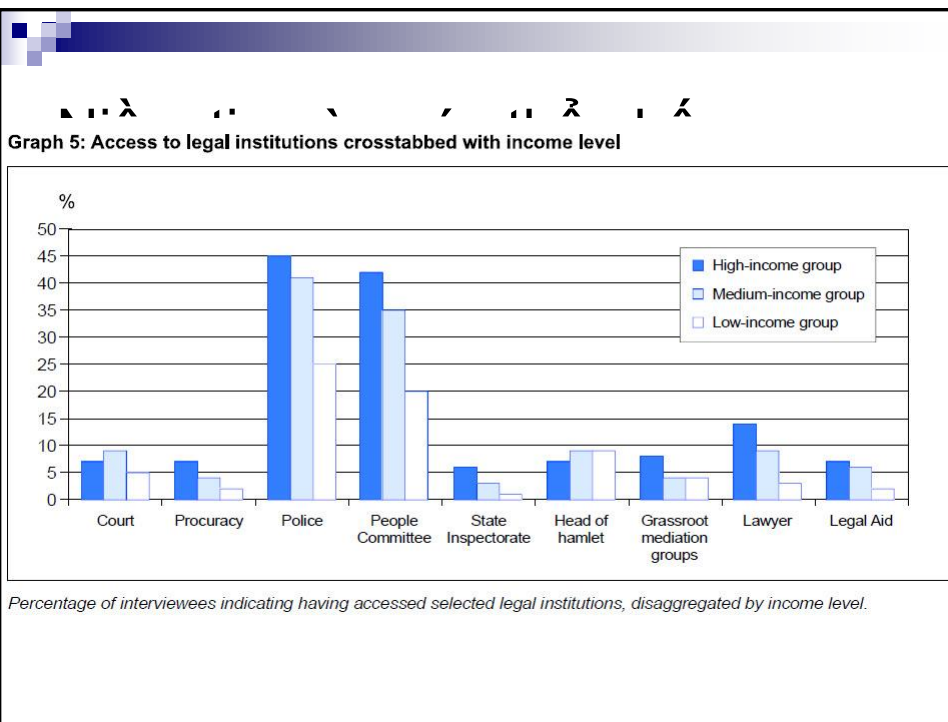

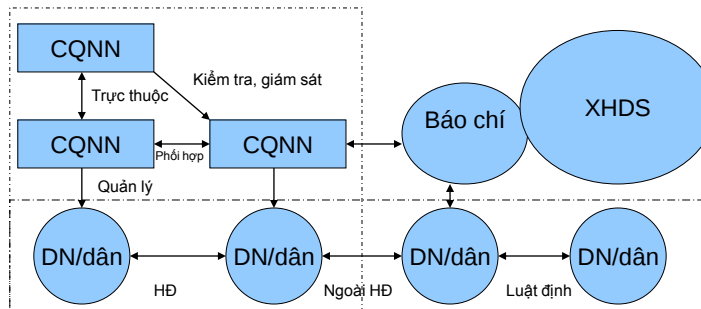
Tổng quan về nền tư pháp và luật tố tụng Việt Nam

MPP6-L11

Phân loại xung đột lợi ích (1)

- Giữa cơ quan nhà nước với nhau
- Giữa cơ quan nhà nước với DN/người dân
- Giữa DN/người dân với nhau
- Giữa người dân, nhà nước, xã hội dân sự, báo chí

Phân loại tranh chấp (2)

- Tranh chấp pháp luật
 - Tranh chấp mang tính hiến pháp => Luật HP
 - Tranh chấp hình sự => Luật HS
 - Tranh chấp hành chính => Luật HC
 - Tranh chấp dân sự, kinh tế => Luật DS
 - Tranh chấp lao động, an sinh xã hội => Bảo hiểm, ASXH
 - Tranh chấp khác (ví dụ vị thành niên, bảo vệ môi trường, phá sản, đạo đức)
- Các tranh chấp khác (cộng đồng, sắc tộc, tôn giáo, niềm tin, ý thức hệ, thể hệ) được giải quyết bởi pháp luật và quy phạm xã hội

Tranh chấp hiến pháp

- Xung đột lợi ích giữa các cơ quan nhà nước TW, TW- Địa phương, tranh chấp giữa các địa phương
- Tranh chấp giữa nhà nước, người dân, xã hội dân sự về các quyền quy định tại HP (bảo hiến)
- Tranh chấp giải thích HP
- Dự thảo HP => Hội đồng bảo hiến (§ 121-122)
=> HP 2013 bỏ mô hình này.

Luật hình sự

- Truyền thống hình luật
- Tội, Tội danh
- Trách nhiệm hình sự
- Tố tụng hình sự (suy đoán vô tội):
 - Khởi tố vụ án
 - Khởi tố bị can
 - Buộc tội
 - Bào chữa
 - Tranh luận
 - Xét xử, sơ thẩm, phúc thẩm, giám đốc thẩm, tái thẩm

Cải cách tư pháp

- Thời kỳ 1945-1953 => Tòa sơ cấp, tòa đệ nhị cấp, tòa phúc thẩm, tòa án tối cao (HP 1946), § 11, 63-69
- Thời kỳ 1953-1960 => Sắc lệnh 85 ngày 22/05/1950 về cải cách tư pháp => Tòa án nhân dân
- Giải tán Bộ Tư pháp (1960-1981)
- VNCH: Hệ thống tòa án theo mô hình thực dân Pháp được duy trì => Luật 10/59 và chiến tranh => HP 1967 bước đầu duy trì chế độ tư pháp độc lập
- HP 1960-1992: Thay chương tư pháp bằng "Tòa án nhân dân và VKSND" => chỉnh sửa 2001
- **Cải cách tư pháp** theo Nghị quyết 49/NQ-TW ngày 02/06/2005

1/9/2014

MPP5-L2

6

1953-1956 : Cải cách ruộng đất

1/9/2014

MPP5-L2

7

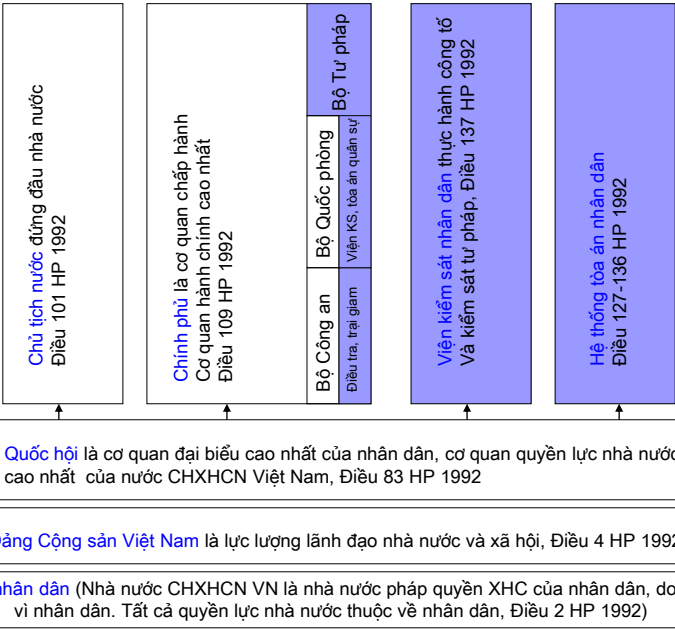
1953-1956 : Cải cách ruộng đất

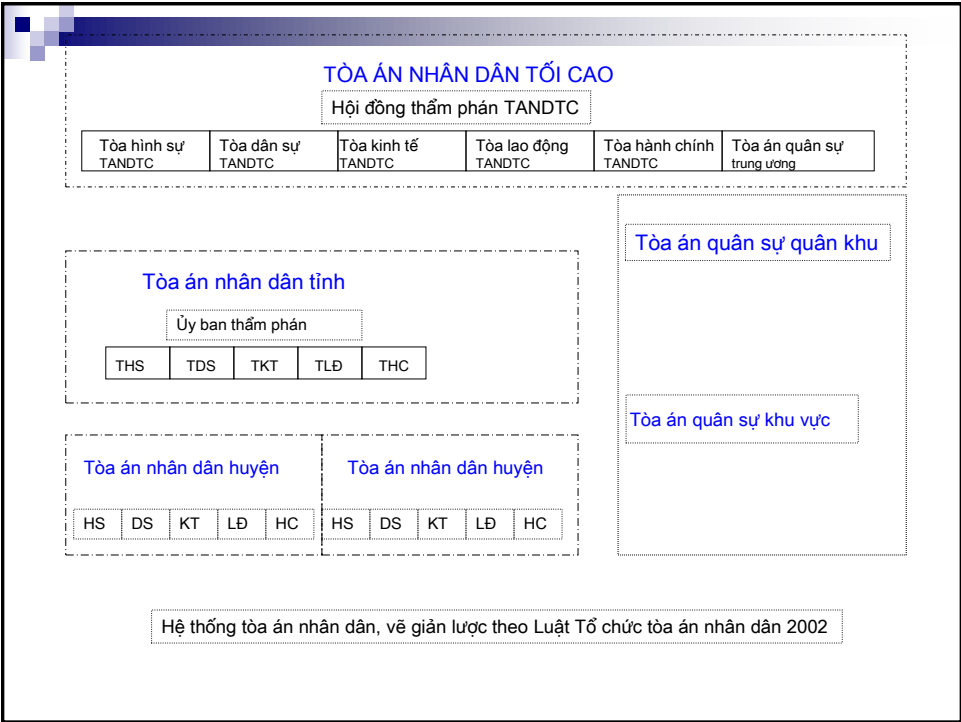

1/9/2014

MPP5-L2

8

Tổng quan về luật tố tụng		
Tổ tụng hình sự	Tổ tụng hành chính	Tổ tụng dân sự
Nhà nước => Người dân (DN?) => có năng lực chịu TNHS	Người dân/DN => CQNN	Chủ thể dân sự (người)
Suy đoán vô tội	CQNN chỉ được làm điều mà pháp luật cho phép	Người dân được làm những gì mà pháp luật không cấm
Nghĩa vụ chứng minh: Nhà nước, § 11 BLTTHS	Nghĩa vụ chứng minh: Bên yêu cầu	Nghĩa vụ chứng minh: Bên yêu cầu
Quyền bào chữa	Nguyên tắc: mệnh lệnh, song phải đối xử công bằng	Nguyên tắc tự định đoạt
Thời hiệu (5,10,15,20 năm) loại trừ Ch XI, XXIV BLHS 2009	Trước đây: 40-45 ngày, nay tùy theo nội dung (5 ngày – 1 năm)	Nguyên tắc chung: 02 năm Chiếm hữu: § 247.1 BLDS
- Bị can, bị cáo thuê bào chữa - Bào chữa chỉ định	Án phí	Án phí
Không thể hòa giải	Hòa giải	Hòa giải
Án oan sai, trách nhiệm bồi thường của nhà nước	Sơ thẩm, Phúc thẩm, GĐT, TT Đã quy định: Án đọng trần	Sơ thẩm, Phúc thẩm, GĐT, TT Vấn đề thảo luận: Án đọng trần

Sức ép cải cách tố tụng hình sự

- Nghị quyết 388/2003/NQ-UBTVQH11 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về bồi thường thiệt hại cho người bị oan do người có thẩm quyền trong hoạt động tố tụng hình sự gây ra
- Luật trách nhiệm bồi thường của nhà nước ngày 18/06/2009, có hiệu lực từ 01/01/2010
- Sự tham gia của luật sư (bắt đầu từ thủ tục điều tra)
- Quyền được bào chữa của bị can, bị cáo, cải thiện thủ tục tranh tụng tại phiên tòa

Thời hạn của các giai đoạn	Tội ít nghiêm trọng <3	Tội nghiêm trọng <7	Tội rất nghiêm trọng < 15	Tội đặc biệt nghiêm trọng > 15
Thời hạn điều tra	60	90	120	120
Gia hạn điều tra	30	90	150	480
Thời hạn truy tố	20	20	30	30
Gia hạn truy tố	10	15	30	30
Trả hồ sơ, bổ sung	120	120	120	120
Gửi hồ sơ cho tòa	3	3	3	3
Chuẩn bị xử	30	45	60	120
Gia hạn chuẩn bị	15	15	15	15
Trả hồ sơ, bổ sung	60	60	60	60
Ra QĐ xét xử	15	15	15	15
Tổng cộng	363	473	618	1.008
Điều tra, xử lại	Quay lại từ đầu			

Bà Ba Sương

- Tóm tắt vụ án từ các góc nhìn của HĐXX, cơ quan điều tra, luật sư bào chữa, bị cáo và người bị hại-nếu có,
- Quyền tự do của doanh nghiệp và quyền lập quỹ,
- Tội danh lập quỹ trái phép và tự do kinh doanh,
- Vai trò của báo chí, của Mặt trận Tổ Quốc trong vụ án,
- Vai trò của tổ chức Đảng ở Cần Thơ trong chỉ đạo vụ án,
- Dự án thu hồi đất của Nông trường Sông Hậu, nguồn gốc đất đai, số phận 3000 nông trường viên,
- Quy trình kháng nghị và xem xét giám đốc thẩm.

1/9/2014

MPP5-L2

14

Cải cách tổ tụng hành chính

- Luật tổ tụng hành chính 2010 có hiệu lực từ 01/07/2011
- Luật khiếu nại 2011
- Luật tố cáo 2011
- Cơ chế bảo vệ hiến pháp (? 2013)

Cải cách tổ tụng dân sự

- BLTTDS 2004 (được sửa đổi 2011, có hiệu lực từ 01/01/2012)
 - Việc lao động
 - Việc hôn nhân, gia đình
 - Việc dân sự (vụ kiện và vụ việc hành chính tư pháp)
- Thủ tục rút gọn
 - Doing Business 2013: bao nhiêu ngày, bao nhiêu bước, bao nhiêu chi phí?
- Thân thiện với DN/người dân
- Chuyên nghiệp, hiệu quả, có tính cạnh tranh

Bài tập 5

- Khoản 2 Điều 103 Hiến pháp nước CHXHCN Việt Nam năm 2013 quy định “*Thẩm phán, Hội thẩm xét xử độc lập và chỉ tuân theo pháp luật; nghiêm cấm cơ quan, tổ chức, cá nhân can thiệp vào việc xét xử của Thẩm phán, Hội thẩm*”.
- Theo anh/chị, để thẩm phán và hội thẩm xét xử độc lập và chỉ tuân theo pháp luật, hệ thống tổ chức tòa án, quy trình bổ nhiệm thẩm phán và thủ tục tổ tụng tại tòa án phải tuân theo những nguyên tắc nào.